

Motion om ökad vattenrekreation i Magelungen och Fagersjöviken

Motion av Jonas Naddebo (C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Jonas Naddebo (C) har väckt en motion i kommunfullmäktige där han föreslår att kommunstyrelsen tar ett samordnat ansvar för att utveckla Fagersjöviken i Magelungen till ett attraktivt område för vattenrekreation.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Farsta hembygdsförening och Havs- och vattenmyndigheten.

Havs- och vattenmyndigheten avstår från att lämna synpunkter på underlaget.

Farsta hembygdsförening har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret konstaterar att staden redan bedriver ett omfattande och samordnat arbete för att förbättra vattenkvaliteten, den biologiska mångfalden och rekreatiomöjligheterna i Magelungen och gör bedömningen att motionen inte föranleder ytterligare uppdrag.

Idrottsnämnden är positiv till åtgärder som syftar till att skapa nya och förbättrade rekreatiomöjligheter i Magelungen men de måste vägas mot riskerna – i synnerhet den långsiktiga negativa effekten på den biologiska mångfalden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ett nära och väletablerat samarbete med idrottsnämnden, Farsta- och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnder, exploateringsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) som på olika sätt jobbar med Magelungen samt med Huddinge kommun som genomför åtgärder

inom sin del av avrinningsområdet och i uppströms liggande sjöar. Det är tydligt att mycket arbete redan görs för Magelungen, inte minst i och med det lokala åtgärdsprogrammet för sjön.

Farsta stadsdelsnämnd instämmer med motionären om att Fagersjöviken i Magelungen är en viktig resurs för så väl vattenrekreation som för djur och natur. Stockholms stad bedriver ett aktivt arbete för att utveckla såväl vattenrekreation som god vattenstatus. Utvecklingen av Fagersjö är ett prioriterat område inom arbetet med Fokus Farsta. Stadsdelsnämnden är mot den bakgrunden överlag positiv till all tänkbar utveckling som kommer invånarna i Fagersjö till del.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag delar uppfattningen att Magelungen och Fagersjöviken utgör betydelsefulla miljöer för både natur och rekreation samt att de ekologiska och sociala värdena är viktiga för Stockholm. Att vårda och utveckla dessa värden är en central del i stadens arbete för en hållbar och attraktiv livsmiljö.

Det pågår sedan flera år tillbaka ett samordnat och långsiktigt arbete för att förbättra den ekologiska och rekreativa statusen i Magelungen. Genom det lokala åtgärdsprogrammet (LÅP) för Magelungen och Forsån, genomförs en rad åtgärder, däribland minskning av övergödning, förbättrad dagvattenrening, stärkta livsmiljöer för växter och djur samt förbättrad tillgänglighet för rekreation.

Inom ramen för LÅP:en har staden bland annat genomfört fosforfällning, anlagt dagvattendammar, röjt vass, planterat träd, genomfört fiskevårdsinsatser och etablerat nya rekreativa ytor. Samarbete sker löpande mellan berörda nämnder, stadens bolag och Huddinge kommun. Arbetet är därmed redan organiserat på ett sätt som motsvarar motionens intentioner om helhet och samordning.

Fagersjöviken är ett ekologiskt värdefullt område med tät undervattensvegetation och betydande naturvärden. Dessa miljöer bidrar till rening av vattnet och utgör livsmiljöer för fisk, fåglar och smådjur. Samtidigt har området en tydlig potential för rekreation, vilket staden också beaktar genom förbättrad tillgänglighet, röjning, nya bryggor och vistelseytor. Det är dock av stor vikt att fortsatta insatser sker med hänsyn till den ekologiska balansen. Erfarenheter visar att mer omfattande ingrepp, som muddring eller borttagning av vegetation, kan medföra negativa konsekvenser såsom ökad grumling och minskad biologisk mångfald.

Därutöver sker en förstärkt prioritering av Fagersjöområdet inom ramen för stadens arbete med Fokus Farsta. Eventuella ytterligare insatser i och omkring Fagersjöviken kan därmed hanteras inom denna samlade utvecklingsprocess.

Med den bakgrunden ser jag att motionärens önskan redan tillgodoses inom pågående arbete, varför jag inte bedömer att ett nytt eller separat uppdrag vara nödvändigt.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bilaga

Motion om ökad vattenrekreation i Magelungen och Fagersjöviken, dnr KS
2025/701-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 26 november 2025

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att godkänna motionen i dess helhet
2. Att därutöver anföra följande:

Vi välkomnar att förvaltningen delar uppfattningen att Magelungen och Fagersjöviken är viktiga natur- och rekreationsresurser för stockholmarna. Vi konstaterar samtidigt att remissvaren framför allt lyfter fram risker för den biologiska mångfalden i Fagersjöviken, men inte tydligt utvecklar hur vattenrekreationen kan stärkas.

Det är viktigt att hålla isär åtgärder i Magelungen som helhet från de insatser som behövs i Fagersjöviken. Just i Fagersjöviken är rekreationsmöjligheterna idag begränsade, vilket gör det nödvändigt att särskilt rikta åtgärder dit.

Vi delar inte bilden att rekreationsåtgärder står i motsats till naturvård. Tvärtom kan riktade insatser bidra till både ökad biologisk mångfald och bättre möjligheter för stockholmarna att ta del av sjön. Ett helhetsperspektiv på Fagersjöviken behövs för att både natur- och rekreationsvärden ska kunna utvecklas.

Remissvaren lyfter PFAS och andra miljöproblem som en utmaning. Här bör staden snarare se möjligheter att mobilisera externa resurser, exempelvis via EU-finansiering, i stället för att låta kostnadsfrågan bli ett hinder. Detta ligger dessutom i linje med kommande EU-direktiv och lagstiftning, vilket ytterligare talar för att staden bör agera proaktivt. Slutligen vill vi betona att ansvarsfrågan fortfarande är otydlig. Att flera aktörer är inblandade är bra, men utan ett tydligt huvudansvar riskerar arbetet att förhållas. För att skapa verklig förändring i Fagersjöviken krävs en tydligare styrning och samordning.

Sammantaget kvarstår behovet av kraftfulla insatser för att restaurera Fagersjöviken och göra den tillgänglig för vattenrekreation. Det räcker inte med åtgärder i Magelungen i stort utan särskilda och målmedvetna insatser i viken behövs.

Ärendet

Jonas Naddebo (C) har väckt en motion i kommunfullmäktige där han föreslår att kommunstyrelsen tar ett samordnat ansvar för att utveckla Fagersjöviken i Magelungen till ett attraktivt område för vattenrekreation.

I motionen anges att Magelungen och Fagersjöviken har stor potential för vattenrekreation, men att området under lång tid har försämrats på grund av igenväxning, minskat vattendjup och avsaknad av samordnade åtgärder.

I motionen beskrivs att flera av stadens förvaltningar tillsammans med externa aktörer är involverade i arbetet med sjön men att initiativ om ett helhetsgrepp saknas. Därför föreslås att kommunstyrelsen tar ett samordnat ansvar för att utveckla Fagersjöviken i Magelungen till ett attraktivt område för vattenrekreation.

Med hänvisning till detta föreslås i motionen att kommunfullmäktige beslutar:

- Att kommunstyrelsen, tar ett samordnat ansvar för att möjliggöra utvecklingen av Fagersjöviken i sjön Magelungen till ett attraktivt område för vattenrekreation.
- Att kommunstyrelsen i samverkan med Huddinge kommun, berörda nämnder, förvaltningar och det lokala föreningslivet utreder vilka åtgärder som krävs för att restaurera Fagersjöviken och förbättra rekreativsmöjligheterna.
- Att kommunstyrelsen initierar skrivelse i dialog med externa aktörer, såsom Länsstyrelsen och EU, för att söka möjlig finansiering till restaureringsinsatserna.
- Att kommunstyrelsen återkommer till kommunfullmäktige med en övergripande plan och vision för hur vattenrekreationen i Fagersjöviken i sjön Magelungen kan utvecklas långsiktigt.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Farsta hembygdsförening och Havs- och vattenmyndigheten.

Havs- och vattenmyndigheten avstår från att lämna synpunkter på underlaget.

Farsta hembygdsförening har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadens berörda nämnder och bolagsstyrelser arbetar sedan flera år tillbaka samordnat för att förbättra både den ekologiska och rekreativa statusen i Magelungen, bland annat genom det lokala åtgärdsprogrammet (LÅP) för Magelungen och Forsån, som antogs gemensamt av flera av stadens nämnder och Huddinge kommun 2020. Arbetet

omfattar åtgärder för att minska övergödningen, rena dagvatten, stärka den biologiska mångfalden och förbättra tillgängligheten för rekreation.

Inom ramen för programmet har staden genomfört fosforfällning, anlagt dagvattendammar, tagit fram skötselplaner för Magelungens stränder och genomfört åtgärder som vassklippning, trädplantering, fiskevård, uppsättning av holkar och etablering av nya rekreativa ytor. Samarbete sker löpande mellan berörda nämnder, stadens bolag och Huddinge kommun.

Fagersjöviken är ett område med höga naturvärden, där den täta undervattensvegetationen utgör viktiga livsmiljöer för fisk, fåglar och småkryp och bidrar till rening av vattnet. Samtidigt är det en plats med potential för rekreation, något som staden också arbetar för genom förbättrad tillgänglighet, röjning, nya bryggor och iordningställda vistelseyer.

Det finns betydande osäkerheter och risker kopplade till vissa åtgärder som ofta föreslås för att öka rekreationsvärdet, såsom omfattande muddring eller borttagning av vegetation. Sådana ingrepp kan påverka sjöns ekologiska balans, öka grumlingen och minska den biologiska mångfalden. För att bevara de ekologiska värdena och samtidigt utveckla rekreationsmöjligheterna krävs därför en långsiktig, stegvis och kunskapsbaserad förvaltning, där insatser följs upp över tid för att säkerställa att de får önskad effekt.

Stadsledningskontoret bedömer att stadens nuvarande arbetssätt – där miljö, rekreation och samhällsplanering samordnas inom befintliga processer – motsvarar motionens intentioner om helhet och samordning. Stadsledningskontoret konstaterar också att en förstärkt prioritering av just utvecklingen av Fagersjö pågår inom ramen för Fokus Farsta och att eventuella ytterligare värdeskapande insatser i och i anslutning till Fagersjöviken bör omhändertas inom ramen för detta utvecklingsarbete.

Mot denna bakgrund gör stadsledningskontoret bedömningen att motionen inte föranleder ytterligare uppdrag och kan besvaras med hänvisning till detta tjänsteutlåtande.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 september 2025 följande.

Idrottsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Reservation av Mikael Peterson (C) och Hanna Wistrand (L), se Reservationer m.m.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 17 juni 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Från reglementet för idrottsnämnden:

”Idrottsnämnden har hand om idrotts- och friluftsverksamhet i den mån det inte tillkommer annan nämnd eller kommunfullmäktige inte för särskilt fall beslutar annat. Med den begränsning som nyss sagts ska nämnden bland annat särskilt handha frågor rörande fiskevård inom stadens vatten samt frågor rörande friluftsverksamhet.”

Friluftsverksamheten är en verksamhet som är uppskattad av stockholmarna och förvaltningen håller med motionären om att det är viktigt att vi tar tillvara på de naturresurser och vattenområden som finns i vår stad.

I Magelungen samarbetar idrottsförvaltningen med ett antal föreningar som är verksamma där. Bland annat Östra Roddistriktsförbundet, Magelungens fiskeförening, Sportfiskeklubb Magelungen och Ågesta naturistförening. På vintern när isen lagt sig tillräckligt tjock plogas en skridskobana till allmänheten.

Idrottsförvaltningen jobbar med fiskevårdsåtgärder och har genom åren gjort en del åtgärder i Magelungen, bl.a. stödsättning av gös med hjälp av Magelungens fiskevårdsförening och lägga ut risvasar. De ger även tips på fiskevårdsåtgärder och är i kontinuerlig dialog med stadsdels- samt miljöförvaltningen kring åtgärder som kan öka den biologiska mångfalden i och runt sjön. Fisket samt kräftfisket är upplåtet till Sportfiskarna som även bedriver fisketillsyn i sjön.

Idrottsförvaltningen är positiv till att utveckla vattenrekreationen i Magelungen, det kan dock finnas en konflikt i att öka vattenrekreationen i Fagersjövikens med målet utökad biologisk mångfald.

Magelungen är en sjö med höga ekologiska värden, bl.a. har flera rödlistade arter hittats, och den utgör en varierad livsmiljö för både flora och fauna. En rik växtlighet gynnar många arter, inte minst Fagersjövikens som utgör en viktig miljö för fisk och annan akvatisk fauna samt agerar yngelkammare och födosökningplats för många uppskattade fiskarter. Vidare kan riklig växtlighet även öka resiliensen där vi nu ser att skarvens utbredning börjar hota fisksamhället i närliggande recipienter. Att ta bort stora delar av växtligheten kommer dessutom motverka de mål med siktdjup som finns då sedimenten inte längre binds upp lika effektivt och grumlingen ökar vid omblandning av vatten. Med hänsyn till detta måste därför hela sjöns ekosystem tas hänsyn till innan åtgärder sätts in i ett begränsat område med viktiga funktioner.

De PFAS-halter som är uppmätta i sjön och matfiskerna är olyckliga och är ett problem som påverkar nästan alla vattenförekomster i staden i någon mån. De åtgärder som finns idag för sanering är både dyra och osäkra och kan i vissa fall skada sjöns ekosystem exempelvis genom reduktionsfiske av arter längre upp i näringskedjan där P-FAS ansamlas i större utsträckning.

Idrottsförvaltningen är positiv till åtgärder som syftar till att skapa nya och förbättrade rekreationsmöjligheter i Magelungen men de måste vägas mot riskerna – i synnerhet den långsiktiga negativa effekten på den biologiska mångfalden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 september 2025 följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Ashna Ibrahim (C), se Reservationer m.m.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 21 augusti 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Det är primärt idrottsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna som arbetar med strand- och vattennära rekreation i staden. Miljöförvaltningen arbetar för god ekologisk och kemisk status i stadens vatten, bl.a. genom framtagande av lokala åtgärdsprogram, och Magelungen är en av många vatten inom staden där arbete för bättre vattenkvalitet sker. I åtgärdsarbetet behöver prioriteringar göras både mellan vilka åtgärder som bör genomföras men även mellan vattenförekomster.

Miljöförvaltningen har varit drivande i arbetet med att ta fram ett lokalt åtgärdsprogram (LÅP) för Magelungen. Utöver arbetet med LÅP genomför miljöförvaltningen regelbundna och omfattande undersökningar av vatten, fisk och sediment för att bedöma miljötillståndet i sjön. Miljöförvaltningen har därtill genomfört ett antal utredningar inom arbetet med att komma åt problematiken med höga halter PFAS i sjön. Förvaltningen bedriver även ett aktivt tillsynsarbete av verksamheter inom Magelungens avrinningsområde i syfte att minska spridningen av föroreningar till sjön.

Flera av de åtgärder som föreslås i det lokala åtgärdsprogrammet för att förbättra vattenkvaliteten har genomförts, bl.a. åtgärder för att rena dagvatten men också en fosforfällning för att åtgärda internbelastningen av fosfor från sjöns botten. Fosforfällningen genomfördes som ett samarbete mellan miljöförvaltningen, exploateringskontoret, Huddinge kommun och Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) och finansierades delvis genom statligt LOVA-bidrag. Vidare har Farsta stadsdelsförvaltning i samråd med miljöförvaltningen och enligt LÅP tagit fram en skötselplan för Magelungens strand. De mätningar som görs i sjön visar att vattenkvaliteten har förbättrats och att utvecklingen är på väg mot rätt håll.

Det sker en succesiv igenväxning av sjöns grunda delar såsom Fagersjöviken på grund av landhöjningen i kombination med att sjön sänktes på mitten av 1800-talet och att det sker en kontinuerlig tillförsel av sediment från avrinningsområdet. I och med att Fagersjöviken är grund når solljus ner till botten vilket gynnar växtligheten. I viken syns stora mängden slingerväxter och flytbladsväxter vilka bl.a. utgör en viktig reproduktionsmiljö för fisk. Växterna fungerar även som ett mekaniskt filter för partiklar med minskad flödes hastighet och ökad sedimentation som följd och de tar upp näringsämnen från sjön. Vattenväxterna förbättrar även syresättningen av vattnet och är gynnsamma för bland annat småkryp och fåglar.

Miljöförvaltningen har ett nära och väletablerat samarbete med idrottsförvaltningen, Farsta och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltningar, exploateringskontoret och SVOA som på olika sätt jobbar med Magelungen samt med Huddinge kommun som genomför åtgärder inom sin del av avrinningsområdet och i uppströms liggande sjöar. Det är tydligt att mycket arbete redan görs för Magelungen, inte minst i och med det lokala åtgärdsprogrammet för sjön. Några exempel är idrottsförvaltningens arbete med fiskevårdsåtgärder, Farsta stadsdelsförvaltnings arbete med åtgärder såsom vassklippning och städning av stränder enligt framtagna skötselplan, arbete med rekreation och tillgänglighet samt Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings arbete med vassklippning inom Rågsveds friområde.

Stockholm är en stad med närhet till fantastiska vattenmiljöer, av stort värde för den biologiska mångfalden och för stockholmarnas livskvalitet i form av rent dricksvatten, rekreation, bad och naturupplevelser. Det finns dock utmaningar kopplat till problem med övergödning, miljögifter och försämrade fysiska livsmiljöer. Genom arbetet med stadens handlingsplan för god vattenstatus och de lokala åtgärdsprogrammen finns ett väletablerat samarbete mellan stadens förvaltningar i vattenarbetet, ett arbete som behöver fortgå för att bättre vattenkvalitet och förbättrade livsmiljöer i stadens vatten ska uppnås.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 september 2025 följande.

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen om ökad vattenrekreation i Magelungen och Fagersjöviken.

Särskilt uttalande av Torbjörn Ebérus m.fl. (M), Rikard Werge (L) och Christer Eriksson (C), se Reservationer m.m.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 juni 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer med motionären att Fagersjöviken i Magelungen är en viktig resurs för så väl vattenrekreation som för djur och natur.

Arbetet med lokalt åtgärdsprogram (LÅP) för Magelungen och Forsån

Stockholms stad bedriver sedan en tid tillbaka ett aktivt arbete för att utveckla såväl vattenrekreation som god vattenstatus. För att nå miljökvalitetsnormerna för vatten har ett lokalt åtgärdsprogram (LÅP) för Magelungen och Forsån tagits fram. Det politiska beslutet för programmet fattades i juni 2020 genom beslut i Huddinge kommun, miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsbyggnadsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, Farsta stadsdelsnämnd samt Stockholm vatten AB. Det lokala åtgärdsprogrammet berör hela avrinningsområdet och har tagits fram i samverkan mellan Stockholm stad, Huddinge

kommun och Stockholm vatten och avfall (SVOA). Åtgärdsprogrammet består av två delar, en del med fakta och åtgärdsbehov och en genomförandeplan.

Genomförandeplanen innehåller ett antal övergripande åtgärder. Bland annat fosforfällning, miljötillsyn, drift- och underhållsåtgärder samt framtagande av en skötselplan för Magelungen. Magelungens LÅP var en av de första åtgärdsprogram som togs fram och flera åtgärder har genomförts. Bland annat genomfördes en fosforfällning i Magelungen under 2021.

Samtliga nämnder, som berörs av det lokala åtgärdsprogrammet, samt Stockholm Vatten och Avfall arbetar aktivt med olika åtgärder för en bättre vattenmiljö i Magelungen inklusive Fagersjöviken. Här är några exempel på ytterligare åtgärder som genomförts:

Idrottsnämnden arbetar med fiskevårdsåtgärder och har bland annat genomfört stödutsättning av gös med hjälp av Magelungens fiskevårdsförening. Från Huddinge kommuns sida har det gjorts ett antal åtgärder i uppströms belägna sjöar som i sin tur gynnar statusen för Magelungen. SVOA har underhållsmuddrat Kräppladammarna och har även anlagt en ny dagvattendamm vid Fågelviksbacken.

I december 2022 fattade Farsta stadsdelsnämnd beslut om en skötselplan för Magelungens strand. Skötselplanen togs fram inom ramen för arbetet med det lokala åtgärdsprogrammet. Inom denna adresseras ett antal åtgärder som till exempel vassklippning, utsättning av mulmholkar, plantering av träd och tillskapande av ängsytor för att öka den biologiska mångfalden. Merparterna av åtgärderna från skötselplanen är genomförda.

Stadsdelsnämnden ansvarar för rensning vid strandkanten av sjöarna i stadsdelsområdet och förvaltningen röjer under badsäsongen sjögräs runt badbryggor vid strandbaden. Nämnden har även ett samarbete med Magelungens fiskevårdsförening som utför städåtgärder i sjön för att verka för en renare och trivsammare miljö kring Magelungen. Förvaltningen har under de senaste åren genomfört flera åtgärder för att stärka de rekreativa värdena i och runt Magelungen, till exempel har nya grillplatser anlagts, nya bryggor byggts och Farsta strandpark har rustats upp.

Utvecklingen av Fagersjö och Fagersjöviken

Utvecklingen av Fagersjö är ett prioriterat område inom nämndens arbete med Fokus Farsta. Fagersjö är den stadsdel inom Farsta stadsdelsområde, som har störst socioekonomiska utmaningar och är även i ett regionalt perspektiv en av de mest utsatta stadsdelarna. Jämfört med resten av stadsdelsområdet är Fagersjö den stadsdel som har lägst andel invånare med eftergymnasial utbildning, lägst medelinkomst och högst arbetslöshet. Därtill framgår av polisens trygghetsmätning från 2024 en påtaglig negativ utveckling i Fagersjö där oron för kriminella gäng har ökat med 25 procentenheter och den generella otryggheten med 16 procentenheter, från 24 % till 40 %.

Inom ramen för arbetet med Fokus Farsta pågår för närvarande ett arbete med att utveckla Mötesplats Fagersjö. Därtill genomförs under 2025 tre stycken trygghetsträffar i området. Inför 2026 hoppas förvaltningen att arbetet ytterligare ska kunna skalas upp när fokusarbetet också får genomslag i övriga nämnder och bolagsstyrelsers verksamhetsplaner.

Förvaltningen är mot bakgrund av detta, överlag positiv till all tänkbar utveckling som kommer invånarna i Fagersjö till del, även när det gäller att utveckla Fagersjö ett mer attraktivt område för vattenrekreation. Under de senaste åren har förvaltningen bland annat rustat upp en solbrygga och grillplats för att stärka de rekreativa värdena vid Fagersjöviken.

Området saknar dock en badplats. Närmsta badplats är Farsta strandbadet som ligger 1,8 kilometer bort (promenadvägen). Staden har vid flera tillfällen utrett möjligheten att anlägga ett bad i viken. Det har visat sig vara svårt utifrån såväl ett resursmässigt som ett miljömässigt perspektiv. Bland annat krävs omfattande muddring vars negativa konsekvenser för miljön i hela vattensystemet är svårbedömda.

Exploateringsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden fattade 2015 beslut om att avbryta ett projekt om muddring för strandbad i Fagersjöviken (E2014-01116 samt 2014-7270). I tjänsteutlåtandet redogör man för att projektet uppskattas kosta mer än 17 miljoner kronor, det vill säga mer än cirka 24,5 miljoner kronor i dagens penningvärde. Tjänsteutlåtandet beskriver även att det finns stora osäkerheter och risker med att muddra för ett strandbad i Fagersjöviken och det är oklart vilken vattenkvalitet som kan uppnås.

För att stärka de rekreativa värdena ytterligare i Fagersjöviken är en möjlig åtgärd att klippa vattenväxter i sjön. Åtgärden har tidigare utförts genom trafikkontoret. Det skulle bland annat underlätta framkomligheten för båtlivet. I Magelungen behöver åtgärden göras återkommande under flera år för att ge effekt. I dagsläget är långsiktigt ansvar och finansiering för insatsen oklar.

Mänskliga rättigheter samt klimat- och miljökonsekvenser

Förvaltningen ser inga negativa konsekvenser för mänskliga rättigheter av motionen. Förvaltningen bedömer att ärendet inte innebär några negativa miljö- och klimatkonsekvenser. Tvärtom innebär arbetet utifrån LÅP för Magelungen och Forsån många positiva miljö- och klimatkonsekvenser.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservationer m.m.

Idrottsnämnden

Reservation av Mikael Peterson (C) och Hanna Wistrand (L)

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att anföra följande:

Centerpartiet och Liberalerna välkomnar att Idrottsförvaltningen delar uppfattningen att Magelungen och Fagersjövikens är viktiga natur- och rekreationsresurser för stockholmarna. Vi konstaterar samtidigt att förvaltningens remissvar framför allt lyfter fram risker för den biologiska mångfalden i Fagersjövikens, men inte tydligt utvecklar hur vattenrekreationen kan stärkas.

Det är viktigt att hålla isär åtgärder i Magelungen som helhet från de insatser som behövs i Fagersjövikens. Just i Fagersjövikens är rekreationsmöjligheterna idag begränsade, vilket gör det nödvändigt att särskilt rikta åtgärder dit.

Vi delar inte bilden att rekreationsåtgärder står i motsats till naturvård. Tvärtom kan riktade insatser bidra till både ökad biologisk mångfald och bättre möjligheter för stockholmarna att ta del av sjön. Ett helhetsperspektiv på Fagersjövikens behövs för att både natur- och rekreationsvärden ska kunna utvecklas.

Förvaltningen lyfter PFAS och andra miljöproblem som en utmaning. Här bör staden snarare se möjligheter att mobilisera externa resurser, exempelvis via EU-finansiering, i stället för att låta kostnadsfrågan bli ett hinder. Detta ligger dessutom i linje med kommande EU-direktiv och lagstiftning, vilket ytterligare talar för att staden bör agera proaktivt.

Slutligen vill vi betona att ansvarsfrågan fortfarande är otydlig. Att flera aktörer är inblandade är bra, men utan ett tydligt huvudansvar riskerar arbetet att förhalas. För att skapa verklig förändring i Fagersjövikens krävs en tydligare styrning och samordning.

Sammantaget kvarstår behovet av kraftfulla insatser för att restaurera Fagersjövikens och göra den tillgänglig för vattenrekreation. Det räcker inte med åtgärder i Magelungen i stort utan särskilda och målmedvetna insatser i viken behövs.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation av Ashna Ibrahim (C)

Ashna Ibrahim (C) föreslår att nämnden beslutar att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

Centerpartiet välkomnar Miljöförvaltningens engagemang för god ekologisk status i Magelungen och noterar att flera åtgärder genomförts, såsom fosforfällning och dagvattenåtgärder. Vi konstaterar dock att dessa åtgärder inte omfattar Fagersjöviken och därför inte bidragit till att förbättra möjligheterna till vattenrekreation där.

Miljöförvaltningen beskriver igenväxningen i Fagersjöviken som positiv ur ekologisk synvinkel, men vi vill understryka att rekreationsfrämjande åtgärder inte står i motsatsförhållande till naturvärden. Tvärtom kan riktade insatser skapa förutsättningar för både biologisk mångfald och ökad tillgänglighet för stockholmare.

Vi ser fortsatt att ansvarsfrågan för åtgärder i Fagersjöviken är otydlig. Miljöförvaltningen redovisar samverkan mellan olika aktörer, men utan klarhet i vem som har huvudansvaret för att rekreationsmöjligheterna faktiskt förbättras. Denna otydlighet riskerar att bli ett hinder för nödvändiga åtgärder.

Slutligen vill vi påminna om att finansiering via EU och andra externa aktörer, vilket motionen själv föreslog, borde utvecklas och konkretiseras i Miljöförvaltningens resonemang.

Sammantaget kvarstår alltså behovet av att särskilt fokusera på Fagersjöviken. Åtgärder i Magelungen generellt får inte ersätta insatser som specifikt riktas mot att göra Fagersjöviken till en attraktiv plats för bad, paddling och andra former av vattenrekreation.

Farsta stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Torbjörn Ebérus m.fl. (M), Rikard Werge (L) och Christer Eriksson (C)

Vi är glada att Farsta stadsdelsnämnd ser vikten i denna motion. Den kommer bli ännu viktigare när den planerade förtätningen av bostäder mellan Fagersjö och Farsta. Denna tillsammans med framtida planer vid Högdalstopparna och Snösätra som kommer under hösten/våren. Så ser vi det som en viktig del i att öka tryggheten i Fagersjö eftersom det kommer göra fler som rör sig i närområdena runt Fagersjö.